

Diumenge, 11 de juny de 2023

Sardenya 318 · 08013 Barcelona · +34 93 436 69 33

EL PATRONAT SOCIAL **ESCOLAR D'OBRERES DEL POBLET** LES FILLES DE LA CARITAT DE SANT VICENÇ DE PAÛL

HISTÒRIA: L'any 1904 el seminarista Ramon Balcells Masó té cura del catecisme per a nenes de l'Associació Catequística del Seminari, a la barriada de la Sagrada Família, composta de fàbriques i tallers, de cases d'humil aspecte. Ja sacerdot, s'adona que, un cop feta la primera comunió, les nenes desapareixen del catecisme. Per això pensa en la creació d'una escola dominical per a elles. L'any 1907 inaugura

l'escola nocturna i la diürna al carrer de València. Les escoles són gratuïtes, a càrrec de professors seglars. Dos anys més tard, el 1909 s'encarreguen les Filles de la Caritat de les escoles i Mossèn Ramon Balcells en serà el seu Director. Es constitueix la Junta Superior, composta per Amics de l'Obra i per les Filles de la Caritat de Sant Vicenç de Paül, que portarà tota la gestió educativa, administrativa, i religiosa del Patronat. Es formaran seccions amb una Filla de la Caritat com a responsable de cadascuna.

Aquestes seccions són: Pietat, Economia, Recreació, Protecció i Cultura.

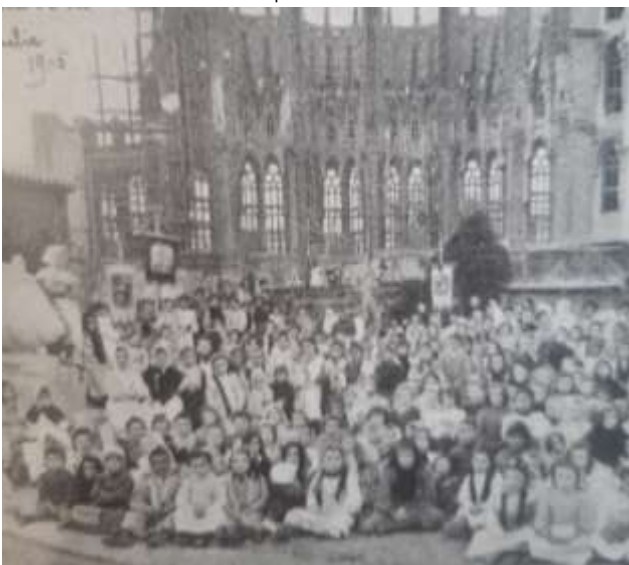
PIETAT: Es treballa per una Pietat amorosa, agradable, suau i atractiva; que els actes de pietat siguin breus, comprensibles i s'adaptin a la capacitat de les associades i a la formació del seu cor. Sorgeixen tres grups: Eucarística de l'Àngel de la Guarda, per a les noies petites; les Filles de Maria, que després van ser les Joventuts Marianes Vicencianes, per a les noies joves; i l'Associació de la Purificació, per a les noies casades, que perdura fins als nostres dies. Hi ha culte i eucaristia diària oberts al barri.

ECONOMIA: Aquesta Secció es crea l'any 1921. Mn. Balcells, juntament amb les Filles de la Caritat, van fundar la "Caja de Ahorros de la Sagrada Família" perquè les noies poguessin estalviar diners, i els tinguessin en els moments que els necessitessin; era una Cooperativa. És molt interessant com funcionava i com, després de la Guerra Civil, va tornar a la seva activitat gràcies als senyors Francesc de Moragas i a Josep Boix, i també cal donar les gràcies a Sor Elvira Carreras i a Sor Elena Vidarte, que després va ser la Visitadora de les Filles de la Caritat de la Província de Barcelona. Per a les obreres que es posaven malaltes es va comprar la Torre de Sant Josep, a Santa Maria de Palautordera, que després ha estat el lloc de vacances de tantes nenes, noies i àvies del Patronat. Les Germanes en portàvem totes les tasques i també teníem una Escola Unitària per a les nenes dels pobles del Montseny.

RECREACIÓ: Aquesta part va ser molt important, ja que les noies feien moltes obres de teatre, obertes a altres Centres d'obreres. Es feien sortides culturals, excursions, visites a molts llocs de Catalunya i també es va anar a Roma, amb motiu de les Noces d'Or. Teníem un Esbart, que actuava en les festes amb molts balls catalans; el vestuari el feien les mares de les nenes i les germanes. Teníem també Cinematografia un cop al mes. L'esport estava

molt present, sobretot el bàsquet. També futbol-sala, tennis de taula, gimnàstica artística i rítmica. L'Hostatgeria era per a sòcies que tenien dificultats econòmiques o familiars. Hi havia 25 habitacions unipersonals en el mateix edifici del Patronat del carrer de Provença, a la planta segona, on ara hi viuen les Germanes. Vivien en família i pagaven el lloguer que podien.

PROTECCIÓ: L'esperit de Mn. Balcells, d'una gran sensibilitat cap a les classes més desfavorides, es va veure acompanyat per les Filles de la Caritat, ja que Sant Vicenç les volia al costat dels més desvalguts, per portar a terme "La Caja de Ahorros", Cooperativa de robes, Dispensari, Menjador per nenes amb fortes dificultats econòmiques, Cantina Escolar, etc.

CULTURA: Les necessitats de les obreres van portar Mn. Balcells juntament amb les Germanes, a tenir una qualitat educativa bàsica i professional, com per la incorporació de les famílies de l'entorn. El Patronat era un referent a la ciutat de Barcelona. Moltes de les noies sortien amb un bon grau de cultura i formació per poder anar a treballar a oficines. També en van sortir infermeres, dependents... Més endavant, cap al Batxillerat, la Universitat. L'escola ha anat canviant els seus plans d'estudi segons les Lleis educatives que van sorgir al llarg dels anys. Quan jo vaig arribar, al Patronat totes les classes tenien una Germana com a Professora. Passen els anys i van entrant professores laiques, i professors. Funcionen les classes de Primària i l'Acadèmia Comercial Vicenciana, autoritzada per la Universitat de Barcelona. Comença la Formació Professional, administrativa. Es fa un gran esforç i la Comunitat s'adapta als nous plans, cal fer les instal·lacions del Parvulari, EGB i els dos cicles de la Formació Professional. Les últimes reformes van ser la implantació de la Primària,

l'ESO i la Llar. Fer la Llar d'Infants va suposar fer una nova Capella. Per l'ESO s'enderrocà el teatre i es va fer un gimnàs i una sala d'Actes.

MÉS HISTÒRIA: El 4 de març del 1937, Mossèn Ramon Balcells mor, màrtir de la fe. Una de les antigues sòcies digué d'ell: «Nostre bon Pare fundador volgué tant les seves obreres, que per nosaltres donà la seva vida». Acabada la guerra, les Germanes tornen a reconstruir-ho, sense cap ajut de l'Estat, però Déu és Provident i el treball no espanta. Ho sabem molt bé, ja que Sant Vicenç diu que guanyarem el pa que mengem amb la suor i la força dels nostres braços. Les Germanes donen classes de labors, de cuina, de dispensari, de planxa, de cultura general... Van fer una gran tasca de Formació Integral de les alumnes, d'acord amb la concepció cristiana de la persona, preparant-los per participar en la millora i transformació de la nostra societat.

L'any 1956 el Patronat celebrà les Noces d'Or i es fa un llibret on s'explica tot el que ha tingut i té el Patronat en aquells moments per continuar amb la seva tasca educadora, pastoral, recreativa, cultural i de protecció.

El Patronat tenia un Full anomenat «La voz del Patronato», publicat cada mes amb temes culturals, activitats socials i religioses, calendari del mes. La va fundar Sor Elena cap a l'any 1950 i va durar fins al 2005.

OBRA SOCIAL: Es col·labora en les Campanyes que organitza l'Església al llarg de l'any; en el Banc d'Aliments, per poder donar cada dia uns 60 entrepans a la gent sense sostre, i així fins als nostres dies. Una Germana de la Comunitat col·labora a DISA (Distribució Solidària d'Aliments) com a voluntària. Algunes sòcies del Patronat pertanyen a les Associacions de AIC (Acció Internacional de la Caritat) i a l'Associació Medalla Miraculosa (Visita domiciliària de la Capella de la Verge Miraculosa).

FINS AVIAT: Unes dues-centes Filles de la Caritat hem passat pel Patronat al llarg d'aquests anys. També han entrat a la Companyia de les Filles de la Caritat i a altres congregacions religioses unes cent noies del Patronat.

Tot té un començament i un acabament. És bo ser agraïts al Bon Déu per tot el Bé que ha fet el Patronat, per mitjà dels seglars i de les Filles de la Caritat que, fidels a l'esperit de Sant Vicenç de Paül, han tingut preferència per les classes més treballadores, més senzilles i moltes vegades més pobres del veïnat que ens envolta.

Sor Mercè Pérez Arró
Filla de la Caritat

Fotos de les Primeres Comunions 2023

Volem ser amics i amigues
de Jesús

Queremos ser amigos y
amigas de Jesús

Iglesia Católica Nuestra Señora de la Presentación
Cumbre de Lee, Misuri, USA

Concierto de coro

Miércoles, 14 de junio de 2023, 9:00 pm (21:00 h)
La Cripta de la Sagrada Familia
Barcelona, España

Director del Coro: Sr. James Wagner

Parroquia de la Sagrada Familia

Music Contact International

Cor Bach & Capella Bach
Murat Khupov, director

Obres de D. Buxtehude,
J.S. Bach & W.A. Mozart

16 de juny de 2023, 21.00 h
Cripta de la Sagrada Família
c/Sardenya 318, Barcelona

18 de juny de 2023, 18.00
Església de St. Miquel dels Sants
c/ de l'Escorial 163, Barcelona

CONCERT DEL COR AMERICÀ
Phoenix Children's Chorus

Encore Choir
Director: Troy Mecker

Cadenza Choir
Directora: Katherine Rosenfeld

Dissabte, 17 de juny a les 21:00h
Cripta de la Sagrada Família - Barcelona
Entrada lliure - fins completar aforament

DIA UNIVERSAL DE LA SARDANA
PL. SAGRADA FAMILIA
DIA 18 JUNY DE 2023 A LES 11:00 H

Cobles
MARINADA
SANT JORDI-CIUTAT DE BARCELONA

PROGRAMA

MA - SOLEMNITAT	Conrad Soró i Baró
MA - CERETANA	Mariel S. Pagliarini
SE - VILA DE COSTELLES	Felix Martorell Casals
SP - GEGANT D'IGIANA	Janis Vazquez i Barot
MA - BÀTUC DE ROURE (parò batucada)	Xavier Pànel
MA - SANT CUSAT CAPITA SARDANA	Aure Abad
SE - PERALADA	Josip Sotoca
SE - AMB L'ESPERIT VIBRANT	Marc Antoni Pujolar
MA - ORENÇA, TABOLA, BALL DE RAMS	Isabel Lloba
MA - T I A N A	François-Marc Hüs
SE - A COISA MAIS LENDA	Enric Ortí
SE - EN RECORDANÇA A L'AMIC	Josip Casals

Cantat: PLACIDESIA
Ripat: LA SANTA ESPINA

Libri: Albert
Enric Móra i Vinye: 23487

Organitza:

Associació cultural sardànica Barcelonès. Associació sardànica l'Espai d'un Clavat. AAVV. Parc de l'Escorial, Col·les sardàniques de Barcelona, CSB de Sant-Hilari des Pins i la Boadella, Forat de la Sardana de Barcelona, Forat sardànica Anadolina, Grup sardànica Hora, Tarda de sardanes de Sant-Jordi Gervós

Col·labora: